Lisa 1
KINNITATUD
haridus- ja teadusministri käskkirjaga
„Toetuse andmise tingimuste kehtestamine tegevuse
„Hariduskeskuste piloodid ja rakendamine“ elluviimiseks“

Toetuse andmise tingimuste kehtestamine tegevuse „Hariduskeskuste piloodid ja rakendamine“ elluviimiseks

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 (edaspidi ÜSS2021_2027) alusel.

1. Reguleerimisala

1.1. Käskkirjaga reguleeritakse Haridus- ja noorteprogrammi ning meetmete nimekirja meetme 21.4.8.1 „Õpivõimalused ja hariduse korraldus” sekkumise “Hariduskeskuste piloodid ja rakendamine” elluviimiseks toetuse andmist.

1.2. Rakenduskavaga kooskõlas oleva sekkumise rahastamisega Euroopa Regionaalarengu Fondist aidatakse kaasa Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021–2027 poliitikaeesmärgi „Sotsiaalsem Eesti” erieesmärgi (d)(ii) „Hariduse, koolituse ja elukestva õppe valdkonna kaasavatele ja kvaliteetsetele teenustele võrdse juurdepääsu parandamine, arendades juurdepääsetavat taristut, sealhulgas tugevdades vastupidavust seoses kaug- ja e-õppe ja -koolitusega” saavutamisele.

1.3. Sekkumisega panustatakse Haridusvaldkonna arengukava 2021–2035 strateegilise eesmärgi „Õpivõimalused on valikurohked ja kättesaadavad ning haridussüsteem võimaldab sujuvat liikumist haridustasemete ja -liikide vahel” saavutamisele. Rahastatavad projektid arvestavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060 artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid ja sellega panustatakse Riigikogu 12. mai 2021. a otsuse „Riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035” heakskiitmine” (edaspidi *„Eesti 2035”*) aluspõhimõtete hoidmisesse ja sihi „Inimesekeskne riik” saavutamisse. Rahastatavad projektid aitavad edendada tasakaalustatud regionaalarengut, keskkonna-/kliimaeesmärke ja ligipääsetavust ning nende mõju hinnatakse järgmiste „Eesti 2035” näitajatega: „Elamute ja mitteelamute energiatarve“ ja „Ligipääsetavuse näitaja”.

2. Rahastamise eesmärk ja tulemused

2.1. Sekkumise eesmärk on korrastada põhikoolijärgse õppe koolivõrku, käivitades erinevaid hariduskeskuste projekte. Hariduskeskuste loomisega soovitakse tagada regioonis jätkusuutlik ja kvaliteetne põhikoolijärgne tasemeõppe pakkumine.

2.2. Rahastatavate projektide oodatavad tulemused on kehtestatud käesoleva haridus- ja teadusministri käskkirja lisas 2 „Investeeringute kava“ (edaspidi *investeeringute kava*).

2.3. Projektide rahastamine panustab meetmete nimekirja väljundnäitaja „Toetust saanud pilootprojektide arv” saavutamisse. Näitaja algtase on 0 ja sihttase aastaks 2029 on vähemalt 2.

3. Rakendusasutus ja rakendusüksus

Rahastatava tegevuse rakendusasutus on Haridus- ja Teadusministeerium ning rakendusüksus on Riigi Tugiteenuste Keskus.

4. Elluviija

Tegevuse elluviija on Haridus- ja Teadusministeeriumi haridustaristu ja -võrgu osakond.

5. Toetatavad tegevused

5.1. Rahastatakse investeeringute kavas olevaid projekte, millega panustatakse käesoleva käskkirja punktis 2 nimetatud eesmärgi oodatavate tulemuste ja väljundnäitaja sihttaseme saavutamisse ja mille raames tehakse ühte või mitut järgnevatest tegevustest, mis aitavad kaasa põhikoolijärgses õppes valikute mitmekesistamiseks. Projekti tegevusteks võivad olla:
   5.1.1. õppehoone ja õppetööd toetava hoone ehitamine (sh olemasoleva hoone asendamine, osaline või täielik rekonstrueerimine või juurdeehitus) koos kõigi kaasnevate tegevustega;
   5.1.2. endise hoone või selle osa lammutamine;
   5.1.3. sisustuse, seadmete ja õppevahendite ostmine.

5.2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021 määruse (EL) 2021/1060 artikli 73 lõike 2 punkti j kohaselt tuleb taristu, mille eluiga on vähemalt viis aastat, arendada kliimakindlalt.

5.3. Toetatakse tegevusi, mis vastavad keskkonnaalastele õigusaktidele ning millega ei tekitata olulist kahju keskkonnaeesmärkidele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artikli 17 tähenduses (edaspidi „ei kahjusta oluliselt" põhimõte).

5.4. Ei toetata tegevusi, mis on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1058, 24. juuni 2021 artiklis 7, mis käsitleb ERFi ja Ühtekuuluvusfondi kohaldamisalast väljajätmist. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1058 artikli 7 alusel ei toetata investeeringuid fossiilsetel kütustel põhinevatesse lahendustesse.

5.5. Tegevuste elluviimisel antav toetus ei ole riigiabi ega vähese tähtsusega riigiabi.

6. Tegevuste abikõlblikkuse periood

Tegevuste abikõlblikkuse periood on 01.07.2025 kuni 31.12.2029.

7. Tegevuste eelarve

7.1. Investeeringute kava kogumaksumus on 10 105 714 eurot, millest Euroopa Liidu struktuurifondide toetuse osakaal on 69,87% ehk 7 061 176 eurot ja riikliku kaasfinantseeringu osakaal on 30,13 % ehk 3 044 538 eurot.

7.2. Toetuse eelarve (sh Euroopa Liidu struktuurifondide toetus ja riiklik kaasfinantseering), mille ulatuses elluviija vastutab projekti tegevuste tegemise ja tulemuste saavutamise eest, on toodud investeeringute kavas.

8. Kulude abikõlblikkus

8.1. Tegevuste elluviimisel tekkinud kulu on abikõlblik, kui see on kooskõlas Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. aasta määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused" (edaspidi *ühendmäärus*) §-ga 15 ja käesolevas käskkirjas sätestatud tingimustega.

8.2. Abikõlblikud on järgmised käesoleva käskkirja punktis 2 kohase tulemuse saavutamiseks käesoleva käskkirja punkti 5 kohaste toetatavate tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud vastavalt käesoleva käskkirja punktis 7.2 viidatud eelarve mahule:

8.2.1. ehitusgeoloogiliste ja -geodeetiliste uurimistööde tegemine;
8.2.2. hoone energiaauditi ja ligipääsetavuse auditi teostamine;
8.2.3. arhitektuurikonkursside läbiviimine ja projekteerimine;
8.2.4. ehitusprojektide ekspertiiside ning ligipääsetavuse hinnangute tegemine;
8.2.5. keskkonnamõjude hindamine või kliimakindluse analüüsi koostamise kulud;
8.2.6. muinsuskaitse eritingimuste koostamine koos selleks vajalike uuringutega;
8.2.7. ehitusjuhtimine ja omanikujärelevalve;
8.2.8. autorijärelevalve;
8.2.9. ehitustööd (sh liitumised tehnovõrkudega ja liitumistasud ning hoone teenindamiseks vajalikud kinnistu heakorratööd, sh haljastus, kliimamõjude leevendamiseks vajalikud tööd ning teede, parklate, rattaparklate, platside ja muude teenindavate ehitiste ehitamine);
8.2.10. koolile vajaliku sisustuse, inventari, õppe- ning töövahendite ost, paigaldus ja ligipääsetavuse tagamise kulud;
8.2.11. endiste õppehoonete või nende osade lammutamine;
8.2.12. valminud ehitiste ligipääsetavuse hinnangute tegemine;
8.2.13. projektile toetuse andmise avalikustamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrusele nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine" (edaspidi *teavitamise määrus*).

8.3. Lisaks ühendmääruse §-s 17 nimetatud abikõlbmatutele kuludele on käesoleva käskkirja raames abikõlbmatud

8.3.1. ehitus- ja lammutusjäätmete kõrvaldamine, sh prügilasse ladestamine;
8.3.2. projekti raames tarvikute (ära tarvitatavad vallasasjad, mis otstarbekohasel kasutamisel lakkavad olemast) soetamine.

9. Toetuse maksmise tingimused ja kord

9.1. Toetuse maksmine toimub vastavalt ühendmääruse § 27 lõike 1 punktile 1.

9.2. Toetuse maksete tegemisel lähtutakse ühendmääruse §-dest 24–26 nimetatud ning käesolevas käskkirjas kirjeldatud maksete tegemist täpsustavatest tingimustest ja korrast.

9.3. Maksetaotlus esitatakse ÜSS2021_2027 § 21 lõikes 3 sätestatud e-toetuse keskkonna (edaspidi e-toetuse keskkond) kaudu vähemalt kord kvartalis, kuid mitte sagedamini kui üks kord kuus.

9.4. Lõppmakse taotlus esitatakse koos toetuse andmise tingimuste lõpparuandega. Lõppmakse tehakse pärast toetuse andmise tingimuste ja kohustuste täitmist ning lõpparuande kinnitamist rakendusüksuse poolt.

10. Elluviija kohustused

10.1. Elluviija vastutab käesoleva käskkirja lisas 2 nimetatud eelarve ulatuses lisas nimetatud projektide tegevuste tegemise eest ning neile kohaldatakse toetuse saaja kohta sätestatut.

10.2. Elluviija peab projekti ellu viimise ajal vastama ühendmääruse § 3 lõikes 2 sätestatud nõuetele.

10.3. Vastavalt ühendmääruse § 3 lõikele 3 peab elluviija olema suuteline tõendama projekti omafinantseerimise võimekust tasuda projekti tulemusliku lõpetamiseni abikõlblike kulude eest toetusega katmata määras ja abikõlbmatute kulude eest.

10.4. Elluviijale kohalduvad ühendmääruse §-des 10 ja 11 sätestatud kohustused. Lisaks on elluviija kohustatud:

10.4.1. esitama rakendusüksusele projekti kõikide tegevuste tegemist hõlmava ajakava hiljemalt kolme kuu jooksul käesoleva käskkirja allkirjastamisest. Ajakava peab olema realistlik ja kooskõlas abikõlblikkuse perioodiga;

10.4.2. ellu viima tegevusi vastavalt investeeringute kavas kinnitatud eelarvele ning kasutama toetust säästlikult;

10.4.3. esitama aruandeid vastavalt punktis 11 sätestatule;

10.4.4. esitama rakendusüksusele hiljemalt koos esimese maksetaotlusega kinnituse, et projektiga hangitud vallasvara ja ehitustööde tulemuse kasutamine käesolevas käskkirjas toodud eesmärkidel on tagatud vähemalt viis aastat pärast toetuse saajale lõppmakse tegemist ning tagama kestuse nõude täitmise viie aasta jooksul pärast lõppmakse tegemist;

10.4.5. esitama rakendusüksusele hiljemalt koos esimese maksetaotlusega kinnituse, et projektiga ehitatavas hoones kogutakse jäätmeid liigiti;

10.4.6. esitama rakendusüksusele järgneva eelarveaasta väljamaksete prognoosi 15 jaanuariks; esimese eelarveaasta väljamaksete prognoos tuleb esitada 15 tööpäeva jooksul käesoleva käskkirja kinnitamisest. Juhul, kui maksetaotlus erineb rohkem, kui 25% võrra esitatud prognoosist, on elluviija kohustatud esitama korrigeeritud prognoosi järele jäänud eelarveaasta osas;

10.4.7. täitma teavitamisnõudeid vastavalt teavitamise määruses sätestatule;

10.4.8. esitama rakendusüksusele hiljemalt koos esimese maksetaotlusega kinnituse, et projektis arvestatakse määruse 28 "Puudega inimeste erivajadustest tulenevad nõuded ehitisele" nõuetega ning ligipääsetavuse ja universaalse disaini põhimõtetega, sealhulgas liikumis-, kuulmis-, nägemis- ja intellektipuudega inimeste erivajaduste ning ajutise iseloomuga erivajadustega ning projekt on elukaareülese mõjuga, arvestades kõigi vanuserühmadega;

10.4.9. esitama rakendusüksusele lihtsustatud kliimakindluse tagamise hinnangu hiljemalt koos esimese projekteerimis- või ehituskulusid käsitleva maksetaotlusega ning tagama ehitatava taristu kliimakindluse, kui see nõue kohaldub;

10.4.10. esitama rakendusüksusele kinnituse hiljemalt koos esimese väljamaksetaotlusega, et tegevuste tegemisel järgitakse "ei kahjusta oluliselt" põhimõtet ning tagama, et toetatavad tegevused on kooskõlas "ei kahjusta oluliselt" põhimõttega;

10.4.11. esitama rakendusüksusele hiljemalt koos esimese maksetaotlusega kinnituse et projektis arvestatakse kvaliteetse ruumi ja „uue Euroopa Bauhausi“ põhimõtetega.

11. Aruandlus

11.1. Elluviija esitab rakendusüksusele projekti elluviimise kohta e-toetuse keskkonna kaudu vahearuande vähemalt üks kord aastas aasta lõpu seisuga hiljemalt järgneva aasta 20. jaanuariks. Lõpparuanne esitatakse 30 kalendripäeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi lõppu.

11.2. Projekti vahe- ja lõpparuandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine teave:

11.2.1. andmed projekti kohta (projekti number, toetuse saaja nimi ja muud nõutud andmed);

11.2.2. projekti aruandlusperiood (kumulatiivne);

11.2.3. andmed projekti edenemise kohta (teostatud tööd ja tegevused, tulemuste ja eesmärkide saavutamine, mh seatud näitajate täitmine, lõpparuande puhul ka punktis 1.3 nimetatud „Eesti 2035" aluspõhimõtete ja sihtidega seotud horisontaalsete põhimõtete edendamiseks ning kliimakindluse tagamiseks ellu viidud tegevused ja tegevuste tulemused);

11.2.4. toetuse saaja hinnang projekti tulemuslikkusele ja elluviimisele.

11.3. Rakendusüksus kinnitab aruanded 10 tööpäeva jooksul nende rakendusüksusele e- toetuste keskkonnas esitamisest arvates. Rakendusüksusel on õigus nõuda aruande täiendamist.

12. Finantskorrektsiooni tegemise alused ja kord

Finantskorrektsiooni otsus tehakse ja toetus nõutakse tagasi vastavalt ÜSS2021_2027 §-dele 28−30 ja ühendmääruse §-dele 34−38.

13. Vaiete lahendamine

13.1. Rakendusüksuse toimingu või otsuse peale võib esitada vaide rakendusüksusele vastavalt ÜSS2021_2027 § 31 lõikele 1 ja § 32 lõikele 3.

13.2. Rakendusasutuse toimingu või otsuse peale võib esitada vaide rakendusasutusele vastavalt ÜSS2021_2027 § 31 lõikele 1 ja § 32 lõikele 2.

13.3. Vaie lahendatakse 30 kalendripäeva jooksul arvates vaiet lahendavale asutusele esitamisest.